

דף פט.

הרב מ"מ הל' תמידין ומופein פ"ט ה"ב עין משפט א.ב.

וכייך סדור **ה**קָרְבָּתָן. מוסף שבת תחלה ואחריו מוסף החדר ואחריו מוסף יום טוב. **שכל** התקידיר מחייבו קודם את חברו. היה את חברו **ו**כן כל המקדש מחייבו קודם את חברו. היה לפניו תידיר ומקדש יקדים איזה מהם שירצה:

הרב מ"מ הל' תמידין ומופein פ"ט ה"ה עין משפט ג.

דם החטא קודם לדם העולה **מפני** שדם החטא מכפר. איברי עולה קודמין לאימורי חטא מפני שהעולה כליה לאשים. דם חטא וัยברי עולה אי זה שירצה יקדים. **ו**כן דם עולה ואימורי חטא או דם עולה **ונם אשם אי זה שירצה יקדים:**

ה. **כسف** משנה: **שכל** התידיר מחייבו קודם את חברו. משנה בזבחים ר'יפ כל התידיר (דף פ"ט): ומה שכותב וכן כל המקודש מחייבו קודם את חברו. שם במשנה. ומה שכותב היה לפניו תידיר ומקדש וכו'. שם (דף צ'): בעיא שלא אפשר ולפיכך פסק רבינו דאי זה מהם שירצה יקדים ופירש"י תידיר ומקדש כגון דם עלות תמיד ודם חטא תמיד תידיר והחטא מקודש ממנו כיתנן דם חטא קודם לדם עולה מפני שהוא מרצה:

א. **כسف** משנה: דם חטא קודם לדם עולה וכו' איברי עולה קודמין לאימורי חטא וכו'. משנה שם זבחים (דף פ"ט): דם חטא ואיברי עולה וכו'. שם בעיא שלא אפשר ומייש דם העולה ודם אשם וכו'. בעיא שם (דף צ') ואתינו למימושה מיתנן חטא קודמת לאשם חטא הוא דקומה ליה לאשם אבל עולה לא מי לאו דם לא אימורים דיקא נמי דקוני מפני שהיא מתנה ש"מ. ולפ"ז משמע דבריון אפשר וארכינו דמשמע מדבריו שלא אפשר שא היה גורס האי דיקא נמי דקוני:

עין משפט ד.

הרמב"ם הל' תמיידין ומומפין פ"ט ה"ח

אֲפָלוּ חַטָּאת הַעֲוֹף נְשֵׁל יוֹלֶדֶת קֹדֶם לִכְבָּשָׁה **ב**. חַטָּאת קֹדֶם לְאַשְׁם מִפְנֵי שְׁדָמָה נָתַן עַל אַרְבָּע קָרְנוֹת וְעַל הַיּוֹסֵד. וְכָל חַטָּאות שְׁבַתּוֹרָה קֹדֶם לְכָל הָאָשָׁמוֹת. חַזְקָן מִאָשָׁם מִצְרָעָמִינִי שַׁהוּא בָּא עַל יְדֵי הַפְּשָׂר. הָאָשָׁם קֹדֶם לְתוֹדָה וְלֹאִיל נְזִיר מִפְנֵי שַׁהוּא קָדְשִׁי קָדְשִׁים. תֹּודָה וְאִיל נְזִיר קֹדֶם לְשָׁלְמִים מִפְנֵי שַׁהַן נְאָכְלִין לַיּוֹם אֶחָד וַטְעָונִין לְחַם. וְהַתוֹדָה קֹדֶם לְאִיל נְזִיר מִפְנֵי שַׁיִשׁ בְּה אַרְבָּעָה מִגְנִי מִנְחָה. שָׁלְמִים קֹדֶם לְבָכָור מִפְנֵי שַׁהַן טַעֲונִין מִתְנֵן שְׁתִים שַׁהַן כְאַרְבָּע וַטְעָונִין סְמִיכָה וַתְנוֹפָה וְגַסְכִּים. הַבָּכָור קֹדֶם לְמַעַשָּׂר בְהָמָה מִפְנֵי שְׁקָדְשָׁתוֹ מְרַחָם וְנְאָכֵל לְפֶהנִים בַּלְבֵד. הַמַּעַשָּׂר קֹדֶם לַעֲופות מִפְנֵי שַׁהוּא זָבֵח וַיֵּש בּו קָדְשִׁי קָדְשִׁים דָמוֹ וְאַיִמּוֹרִיו.

ב. **כسف** משנה: אֲפָלוּ חַטָּאת הַעֲוֹף שֶׁיְולֶדֶת קֹדֶם לִכְבָּשָׁה. תוספתא פ"י דזבחים פירוש לככשה לככש שלה במפיק ה"א וה"ק החטא בכל עניין קודם לעולה אֲפָלוּ של יולדת שאינה על חטא ידוע: חטא קודמת לאשם וכו'. עד שם מינוי דמים. משנה בפרק כל התדריך (דף פ"ט): וכל החטאות שבתורה וכו'. משנה שם (דף צ'): ופירש"י מפני שהוא בא על ידי הקשר מפני שהוא בא להכשיר את המצורע לקדשים ולביבאת המקדש הילך חשבותה הוא לנוביה שטהורה תלויה בו: ומיש' והתוודה קודמת לאיל נזיר וכו'. שם (דף צ') בעיא דאייפשיטא: הרי שהיו לפני חטא העוף ומעשר וכו' היו שם חטא העוף ומעשר ועולה בהמה וכו'. שם (דף צ'): איבעיא להו חטא העוף ועולה בהמה ומעשר איזה מהם קודם וכו' הכא תרגימו מין זבח עדיף במערבה אמר עילאל בה עולה בהמה בחטא העוף ואגבהתה מעשר. ופירש"י הכא תרגומו בבל. מין זבח עדיף ויקדים מעשר ואח"כ חטא ועולה דאילו ועולה בהמה לא מצי קדמה לחטא העוף מגזירת הכתוב. עילאל בה חשבות דעולה בהמה שבאה עמה והיא חשובה ממעשר שהוא קדשי הקדשים וכלי ומוגזירת הכתוב החטא קודמת ואע"פ שזו מין זבח. ואגבהתה ממעשר לבטל חשבות שם מין זבח שבו דהא בעולה נמי איתיה לאוთה חשבות ובטל ליה מגזירת הכתוב יקרים חטא העוף לעולה ועולה למעשר. ופסק רבינו כבני מערבה משום דמסתבר טעמיחו:

וְהַעֲופּוֹת קָוְדֵמִין לְמִנְחֹת מִפְנֵי שְׁהָן מִינֵי קָמִים. הֲרֵי
שְׁהָיו לִפְנֵיו חַטָּאת הַעֲזֹב וִמְעָשֶׂר. הַמְעָשֶׂר קָוְדֵם מִפְנֵי
שַׁהֲוָא זָבֵח. הֲיו שֵׁם חַטָּאת הַעֲזֹב וִמְעָשֶׂר וְעֹולָת בְּהַמָּה
הוֹאיל וְעֹולָה קָוְדֵמָת לִמְעָשֶׂר וְחַטָּאת הַעֲזֹב קָוְדֵמָת
לְעֹולָת בְּהַמָּה מִקְרֵיב חַטָּאת הַעֲזֹב תְּחִלָּה וְאַחֲרֵיכָה
הַעֲולָה וְאַחֲרֵיכָה הַמְעָשֶׂר:

רְמַבְּבָם הַלִּי תָמִידִין וּמוֹסְפִּין פ"ט ח'ז עין משפט ח.

מִנְחַת הָאִיש קָוְדֵמָת לְמִנְחַת הָאָשָׁה. מִנְחַת חַטִּים
קָוְדֵמָת לְמִנְחַת שֻׁעָרִים. מִנְחַת חֹטְאָה קָוְדֵמָת לְמִנְחַת
נְדָבָה מִפְנֵי שְׁהָיָא בָּאָה עַל חַטָּא. מִנְחַת נְדָבָה וּמִנְחַת
סֹוטָה אֵי זו שִׁירָצָה מֵהֶם יִקְדִּים:

רְמַבְּבָם הַלִּי תָמִידִין וּמוֹסְפִּין פ"ט ח'ז עין משפט ו.

חַטָּאת קָוְדֵמָת לְעֹולָה אֶפְלוֹ חַטָּאת הַעֲזֹב קָוְדֵמָת
לְעֹולָת בְּהַמָּה שֶׁנֶּאֱמַר 'אַת אֵשֶׁר לְחַטָּאת רָאשׁוֹנָה' בְּנִין

ג. **כָּסֶף** **מִשְׁנֶה**: מִנְחַת הָאִיש קָוְדֵמָת לְמִנְחַת הָאָשָׁה וּכְוּ'. תּוֹסְפָּתָא פ"י דָזְבָּחִים. וּמַיְשָׁ מִנְחַת
חוֹטָא קָוְדֵמָת לְמִנְחַת נְדָבָה וּכְוּ' מִנְחַת סֹוטָה אֵי זו מֵהֶם שִׁירָצָה יִקְדִּים. בְּעֵיא
בְּפִרְקָן כָּל הַתְּדִיר (דף צ') נְדָבָה קָוְדֵמָת שְׁכִן טֻועָנָה שְׁמַן וְלִבְוָנוֹה אֵי ד' מִנְחַת סֹוטָה קָוְדֵמָת
שְׁכִן בָּאָה לְבָרָר עָזָן וְלֹא אִיפְשִׁיטָא הַלְּכָךְ אֵי זו מֵהֶם שִׁירָצָה יִקְדִּים דְשָׁקוּלוֹת הֵם:

ד. **כָּסֶף** **מִשְׁנֶה**: חַטָּאת קָוְדֵמָת לְעֹולָה וּכְוּ'. מִשְׁנֶה וּבְרִיאִתָּא שֵׁם. וּכְתָבָר הַרְבֵּי קָוְרָקָוָס ז'יל
נְרָאָה שַׁהֲכֹונָה שִׁישְׁחוֹת הַחַטָּאת וַיַּקְרִיב אֹתוֹתָה לְגָמְרִי וְאַחֲרֵיכָה הַעֲולָה וְלֹעֵיל דְמָפְלִיג בֵּין
דָם לְאִיבָּרִים שָׁאַמְרוּ שְׁהָדָם שְׁלֵחָת הַעֲזֹב שְׁקוֹדָם וְאִיבָּרִי עֲוֹלָה קָוְדֵמָן הַיָּנוּ כְשַׁנְשַׁחַטָו
שְׁנֵיהֶם וְשְׁנֵי הַדָּמִים לְפָנֵינוּ וְאָנוּ בָאִים לִיְדֵעַ אֵי זֶה דָם יִקְדּוּם שְׁזַוְּרָק שְׁלֵחָת וְאַחֲרֵ שְׁזַוְּרָק
שְׁנֵי הַדָּמִים וְאִיבָּרִים שְׁנֵיהֶם לְפָנֵינוּ וְאָנוּ בָאִים לְדוֹן עַל הַאִיבָּרִים אוֹ מִקְדִּים שְׁלֵחָת מִפְנֵי

אָב לְכָל חַטָּאת שֶׁהִיא קُוֹדֶמת לְעֹזֶלֶת הַבָּא עַמָּה. וּבַנְּזֵבֶד בְּשֹׁעַת הַפְּרִשָּׁה מִפְרִישׁ הַחַטָּאת תְּחִלָּה וְאַחֲרֵי כֵּן הַעֲזָלָה:

דף פט:

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ט ה"ח

ein meshet ab.b.
ein le'il daf pet. ein meshet ab.

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ט ה"ח

ein meshet d.

אֲפָלוּ חַטָּאת הַעֲזָלָה נִשְׁלָת יְלִדָּת קֹודֶמת לְכְבָשָׂה. חַטָּאת קֹודֶמת לְאַשְׁם מִפְנֵי שֶׁדָּמָה נִתְן עַל אֶרְבָּע קָרְנוֹת רַעַל הַיּוֹסֵד. **וְכָל חַטָּאות שְׁבַתּוֹרָה קֹודֶמן לְכָל הַאֲשָׁמוֹת.** חוויז

שכולה כליל עכ"ל. והאריך להוכיח שכן צריך לפרש. ומ"ש וכן בשעת הפרשה וכו'. Tospta פרק י' דזבחים:

ה. **כָּסֶף מְשֻׁנָּה:** אֲפָלוּ חַטָּאת הַעֲזָלָה שֶׁיְוָלְדָת קֹודֶמת לְכְבָשָׂה. Tospta פ"י דזבחים פירוש לכבשה לכבש שלה במפיק ה"א וה"ק החטא בכל עניין קודם לעולה אֲפָלוּ של יולדת שאינה על חטא ידווע: חטא קודמת לאשם וכו'. עד שהם מיני דמים. משנה בפרק כל התדריך (דף פ"ט): וכל החטאות שבתורה וכו'. משנה שם (דף צ'): ופירש"י מפני שהוא בא על ידי הקשר מפני שהוא בא להקשר את המצורע לקדשים ולביבאת המקדש הילכך חשיבות הוא לא גביה שטהרה תלואה בו: ומ"ש והתודה קודמת לאיל ניר וכו'. שם (דף צ') בעיא דאייפשיטה: הרי שהיה לפניו חטא העזול ומעשר והוא שמו חטא העזול ומעשר ועולה בהמה וכו'. שם (דף צ'): איבעיא להו חטא העזול ועולה בהמה ומעשר איזה מהם קודם וכו' הכא תרגימו מין זבח עדיף במעורב אמר עילאל בה עולה בהמה בחטא העזול ואגבהתה מעשר. ופירש"י הכא תרגימו בבל. מין זבח עדיף ויקדים מעשר ואח"כ חטא ועולהداولו עולה בהמה לא מצי קדמה לחטא העזול מגזירת הכתוב. עילאל בה חשיבות דעלות בהמה שבאה עמה והיא חשובה מעשר שהוא קדשי הקדשים וכלי ומזירות הכתוב החטא קודמת ואע"פ שזו מין זבח. ואגבהתה מעשר לבטל חשיבות שם מין זבח שבו דהא בעולה נמי איתיה לאוთה חשיבות ובטל ליה מגזירות הכתוב יקדים חטא העזול לעולה ועולה למעשר. ופסק רבינו בני מערבה משום דמסתבר טעמיחו:

מִאָשָׁם מַצְרָע מִפְנֵי שֶׁהוּא בָּא עַל יְדֵי הַפְּשָׂר. הַאֲשָׁם קֹדֶם לְתוֹדָה וְלֹאֵל נְזִיר מִפְנֵי שֶׁהוּא קָדְשִׁי קָדְשִׁים. תֹּודָה וְאֵיל נְזִיר קֹדֶם לְשָׁלְמִים מִפְנֵי שֶׁהָן גָּאָכְלִין לִיּוֹם אֶחָד וַיְטֻוּגִין לְחַם. וְהַתֹּודָה קֹדֶם לְאֵיל נְזִיר מִפְנֵי שִׁישׁ בְּה אָרְבָּעָה מִינֵּי מִנְחָה. שָׁלְמִים קֹדֶם לְבָכָור מִפְנֵי שֶׁהָן טַעֲוִגִין מִתְנִזְנִים שֶׁתְּבִיעָה וַיְטֻוּגִין סְמִיכָה וַתְּנוּפָה וַנְּסָכִים. הַבָּכָור קֹדֶם לְמַעַשָּׂר בְּהַמָּה מִפְנֵי שִׁקְדְּשָׁתוֹ מִרְחָם וְגָאָכֵל לְפְהָנִים בַּלְּבָד. הַמַּעַשָּׂר קֹדֶם לְעוֹפּוֹת מִפְנֵי שֶׁהוּא זָבֵח וַיֵּש בּוּ קָדְשִׁי קָדְשִׁים דָמוֹ וְאַיִלּוֹן. וְהַעֲוֹפּוֹת קֹדֶם לְמִנְחֹות מִפְנֵי שֶׁהָן מִינֵי דָמִים. הָרִי שֶׁהָיו לְפָנָיו חַטָּאת הַעֲוֹף וַיְמַעַשָּׂר. הַמַּעַשָּׂר קֹדֶם מִפְנֵי שֶׁהוּא זָבֵח. הַיּוֹ שֶׁם חַטָּאת הַעֲוֹף וַיְמַעַשָּׂר וַעֲולָת בְּהַמָּה הַזָּאֵיל וַעֲולָה קֹדֶם לְמַעַשָּׂר וַחַטָּאת הַעֲוֹף קֹדֶם לַעֲולָת בְּהַמָּה מִקְרִיב חַטָּאת הַעֲוֹף תְּחִלָּה וְאַחֲרָה כֵּה הַעֲולָה וְאַחֲרָה כֵּה הַמַּעַשָּׂר :

אין משפט ה. הרמב"ם הל' פמולין המוקדשין פ"א הל'ב

בְּשֶׁר קָדְשִׁים קָלִים וּשְׁיִצְא חַווּץ לְעַזְרָה קָדָם זְרִיקַת דָמִים. אֲפָל עַל פִּי שְׁגָנָרֶק הַדָּם וְהַבָּשָׂר בְּחַווּץ הַזְבֵּחַ כְּשֶׁר מִפְנֵי

ג. **כִּסְף** **מְשָׁנָה** : בשר קדשים קלימים וכו'. בזבחים פרק כל התדייר (דף צ') פלוגתא דרבי יוחנן ודר"ל ופסק קר' יוחנן וכן היא ג'כ פלוגתא דר' אליעזר ודר"ע ופסק קר"ע. ומ"ש והזריקה מועלת ליווצא לשרפוי אבל לא לאכלו. בספ"ק דמעילה (דף ז') כי אמר ר' עקיבא זריקה מועלת ליווצא לשרפיה אבל לאכילה הוא שלא מרצתה. ופירש"י דלהכי מהニアליה זריקה שאינו נשרף לאלתר כפסולים אלא עד שתעתובר צורתו: כתוב הראב"ד א"א לא ידעת כי

שפטוך הבהיר לך את זה. והזיהקה מועלת ליווץ לשרפו אבל לא לאכלו:

הרמב"ם הל' פטולי המוקדשין פ"א הל"ג עין משפט ו.

ובכן אימורי קדושים קלים ישיצו לפניהם זריקה דמים ונזרק הדם והם בחוץ לא נפסל הזבח. ואם החזירן מקטירן אותו. אף על פי שלא החזירן חיבין עליוון משום פגול ונותר לטמא:

מהו זה וכו'. כלומר דהשתא מהדר ובינו למיש לעיל או שייצא חוץ לעזרה לא יזרוק הדם ואם זrok הורוצה וכאמר דלא הורוצה אלא להעלותו על גבי המזבח אבל לא לאכלו והיה לבשר קדושים קלים שיצא חוץ לחומת ירושלים שם זrok הדם הורוצה לשרפו אבל לא לאכלו, וכותב שדבריו מבולבלים שהחכמים דין בשוד קדושים קלים שיצא חוץ לעזרה בין הדבקים וכן היל לכתוב ואם זrok הורוצה והיה לבשר קדושים קלים שיצא חוץ לחומת ירושלים ואח"כ היל כתוב דין בשוד קדשי קדושים שיצא חוץ לחומת העוזה. ואני אומר שטעמו של רבינו שבתחלת כתוב דין בשוד קדשי קדושים שיצא חוץ לעזרה (ואה"כ כתוב דין בשוד קדושים קלים שיצא חוץ לעזרה) ואח"כ כתוב דין בשוד שיצא חוץ למחצתו קודם זריקה דהיננו בשוד קדשי קדושים חוץ לעזרה ובשר קדושים קלים חוץ לחומת ירושלים שהזריקה מועלת בהם לשורפו אבל לא לאכלו:

ז. בסוף משנה: ובכן אימורי קדושים כו'. בפרק כל התדריך (דף צ') מייתי הא דתנן בפרק קמא דעתילה אימורי קדושים קלים שיצאו לפניהם זריקת דמים ר'א אומר אין מועlein בהם ואין חיבין עליהם משום פגול נותר וטמא ר'ע אומר מועlein בהם וחיבבים עליהם משום פגול נותר וטמא ואסיק רב פפא בדחדר עיליננו כולי עלמא לא פלייגי והכא בדאיתנהו אבראי פלייגי. ואע"ג דלכראהו משמע דבר פפא בדרך דחייה אמרה מכל מקום מדאשין והא רב פפא הוא דאמר בדאיתנהו אבראי כולי עלמא לא פלייגי וכו' ושני הימ גבי שתி הלחם וכו' משמע דבקושטא דמייתה אמרה: וכותב הראב"ד ואם החזירן מקטירן אותו א"א [זה] אינו מחווור עכ"ל. טעמו דס"לداع"ג דמוסלמים בהם וחיבין עליהם משום פגול וכו' כיוון שייצאו לחוץ נפלו מלתקירן. ורבינו סובר שמאחר שמועlein בהם וחיבין עליהם משום פגול וכו' לא נפסל הזבח:

הרמב"ם הל' מעילה פ"ב ח"א

ען משפט ז.

קדושים קלים אין מועלין בָּהֵן עד שיזרק הדם. נדרש הדם מועלין באימוריין עד שייצאו לבית הדשן שהרי הן לאשימים ולאין מועלין בדבר הנאכל כמו שבארנו. אפלו העלהiae אימוריין שלחן למזבח קדם זריקה אין מועלין בָּהֵן עד שיזרק הדם. הוציא אימוריין לחוץ קדם זריקה אין מועלין בָּהֵן עד שיזרק הדם. נדרש הדם אף על פי שעדיין הן בחוץ ולא החזירן מועלין בָּהֵן.
שזריקה מועלת ליוצא בין להקל בין להחמיר:

ה. כתף משנה: קדשים קלים אין מועלם בהם וכו'. משנה בפרק קמא דמעילה (דף ו'). ומה שכחוב ואין מועלין בדבר הנאכל. נתבאר בפרק שקדם זה. ומה שכחוב אפילו העלה אימוריים שלהם למזבח קדם זריקה אין מועלין בהם עד שיזרק הדם. פרק המזבח מקדש (דף פ"ה): הוציא אימורייהם לחוץ וכו'. משנה בפרק א' קמא דמעילה אימורי קדשים קלים שייצאו לפני זריקת דמים ר"א אומר אין מועלין בהם וכו' רבינו עקיבא אומר מועלין בהם ואמרנן בגמ' דר"ע סבר אפי' זריקה שלא כתקנה מייתי לידי מעילה וידוע דהלהכה כר"ע. ומיש שהזריקה מועלת ליוצא בין להקל בין להחמיר הינו לומר אימורי קדשים קלים שייצאו לפני זריקת דמים כשיزرק הדם מועלם בהם ובשר קדשי קדשים שיוצא לפני זריקת דמים כשיزرק הדם אין מועלין בו וכדתנן בפרק דמעילה אליבא דר"ע: